

Aan de initiatiefnemers van de wet herziening van het stelsel van partneralimentatie,
de leden Foort van Oosten, Attje Kuiken en Maarten Groothuizen
De heer F. Grapperhaus, Minister van Justitie en Veiligheid en de leden van de vaste
commissie voor Justitie en Veiligheid

CC: Mevrouw I. van Engelshoven, Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de leden van
de vaste commissie van OCW

Briefnr. 18/40/NLR/MN/rp

Betreft: reactie op de tweede nota van wijziging van 11 juni 2018, vergaderstuk 34 231 nr 9

Den Haag, 3 september 2018

Geachte initiatiefnemers,

Graag geven wij onze reactie op de tweede nota van wijziging van 11 juni 2018. De grondslag voor partneralimentatie is hersteld en het verdienmodel geschrapt. De drie partijen handhaven echter de verlaging van partneralimentatie van 12 naar 5 jaar met twee uitzonderingen. Vanwege de essentiële wijzigingen in de oorspronkelijke initiatiefwet vinden wij dat de toelichting op de wet te summier is en dat opnieuw een advies van de Raad van State moet worden gevraagd.

Huidige wet handhaven

Wij vinden dat de huidige wet gehandhaafd kan blijven zodat de financiële situatie van vrouwen niet verder verslechterd. De partners van vrouwen maken tijdens hun huwelijk ook een keuze, waardoor zij later bij een mogelijke scheiding al dan niet partneralimentatie moeten betalen. Daarbij komt dat rechters genoeg mogelijkheden hebben om een kortere periode voor partneralimentatie uit te spreken. Het aanhouden van 12 jaar geeft meer ruimte voor maatwerk voor de scheidende partners.

Negatieve effecten op vrouwen

Wij wijzen u erop dat door deze wetwijziging vrouwen onevenredig hard zullen worden geraakt. Vrouwen zijn ook nu al de dupe, want een derde komt na een scheiding in de bijstand en een zesde ontvangt een kleine partneralimentatie als aanvulling op een parttimebaan. Veel vrouwen behoren tot een kwetsbare groep: laag opgeleide- en vrouwen met een migranten achtergrond zitten méér in de bijstand dan hoogopgeleide autochtone vrouwen. Ook laaggeletterdheid is van invloed. Hier hebben volgens de Stichting Lezen en Schrijven één miljoen vrouwen mee te maken. Wij verwachten dat het terugbrengen van de partneralimentatie van 12 naar 5 jaar voor nog meer vrouwen negatieve economische gevolgen zal hebben.

De rol van mannen van invloed op de emancipatie van vrouwen

Een beoogd doel van deze wetwijziging is het bevorderen van de emancipatie van vrouwen. Veel belangrijker dan een wet is ons inziens de directe invloed van mannen in een relatie.

Ook mannen hebben een keuze:

Óf je kiest voor je carrière en moet later mogelijk partneralimentatie betalen.

Óf je gaat niet akkoord dat je partner afhankelijk wordt van jouw inkomen en jullie zoeken gezamenlijk voor de zorgtaken een oplossing. Bij een eventuele scheiding betaal je dan geen partneralimentatie.

Samenwonenden onder de wet laten vallen.

De initiatiefnemers willen met hun tijd meegaan. Hierbij hoort ons inziens ook het betrekken van samenwonenden bij deze wet. Immers, steeds meer mensen, nu al bijna één miljoen, kiezen ervoor om samen te wonen en in deze situatie kinderen te krijgen. De taakverdeling tussen partners is veelal traditioneel. Alle reden om geen onderscheid te maken tussen scheidingen van samenwonenden en gehuwde paren. Het sluit aan bij pensioenfondsen die veelal samenwonenden rechten geven bij een scheiding.

In de wet kan worden vastgelegd dat samenwonenden de mogelijkheid hebben om, mits beide partners daarmee instemmen, van enkele 'rechten' af te zien om het gevoel van 'vrijheid' te behouden.

In de toelichting en de bijlagen lichten we bovenstaande punten toe.

We vernemen graag uw reactie op onze opmerkingen.

Met vriendelijke groet,

Nenita La Rose,
Voorzitter Nederlandse Vrouwen Raad

Mede namens onze lidorganisatie WOUW Amsterdam, netwerk van maatschappijkritische 50+ vrouwen

Meer informatie: Marjan Nieuwenhuis (WOUW Amsterdam)
020 6793159, marnieuw@dds.nl

Meer informatie op de [website van de NVR](#)
En op de website [economische zelfstandigheid](#).

Bijlagen

1. Motivatie voor deze wet en de reactie van de Raad van State
2. Keukentafelgesprek, waarom voor vrouwen moeilijker dan voor mannen
3. Parttime versus fulltime werken, economische zelfstandigheid
Verschillen tussen mannen en vrouwen zijn direct zichtbaar na de opleiding
4. Opleidingsniveau, herkomstgroep en leeftijd
  - 4a. Invloed opleidingsniveau op economische zelfstandigheid
  - 4b. Invloed herkomstgroep op economische zelfstandigheid
  - 4c. Economische zelfstandigheid per leeftijdsgroep